

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 Valtioneuvosto

Viite: Fennovoima Oy:n hakemus Valtioneuvoston 6.4.2010 periaatepäätöksen täydentämiseksi; Lausuntopyyntö (TEM/11/08.04.01/2014)

Hanke

Fennovoima Oy on jättänyt 4.3.2014 valtioneuvostolle ydinvoimalaitoshanketta koskevan hakemuksen. Uudella hakemuksella täydennetään valtioneuvoston 6.5.2010 antamaa ja laajan kuulemiskierroksen jälkeen tekemää periaatepäätöstä, jonka eduskunta on vahvistanut 1.7.2010. Tehty periaatepäätös on voimassa viisi vuotta, jona aikana tulee hakea lupaa uuden laitoksen rakentamiseksi. Koska Fennovoiman hankkeessa on periaatepäätöksen jälkeen tapahtunut muutoksia, periaatepäätöseen haetaan täydennystä niiltä osin, kuin hanke on muuttunut. Nyt lähetetyllä hankkeella pyydetään valtioneuvostolta päätöstä, jolla Fennovoiman hankkeen vahvistetaan edelleen olevan ydinenergialain (990/1987) 11 §:n tarkoittamalla tavalla yhteiskunnan kokonaisedun mukainen. Myönteinen päätös on edellytyksenä sille, että hankkeesta vastaava voi tehdä sitovia sopimuksia laitoksen rakentamisesta (YEL 15 §, ydinenergia-asetus (161/1988) 30 §).

Fennovoima Oy valmistelelee ydinvoimalaitoksen rakentamista Pyhäjoen Hanhikivelle. Ydinvoimalaitos koostuu lämpöteholtaan enintään 3220 MW:n ja sähköteholtaan noin 1200 MW:n AES-2006 –painevesireaktorilla varustetusta ydinvoimalaitosyksiköstä, sekä sen toimintaan tarvittavista v. 2010 myönnetyn periaatepäätöksen mukaisista muista ydinlaitoksista. Fennovoima hakee valtioneuvostolta ydinenergialain mukaista rakentamislupaa viimeistään kesäkuussa 2015. Rakentamisen arvioidaan kestävän noin 6 vuotta ja sähköntuotannon suunnitellaan alkavan vuonna 2024. Ydinvoimalaitoksen suunniteltu toiminta-aika on 60 vuotta. Ydinvoimalaitoksen käyttäminen ja ydinpolttoaineen lataaminen reaktoriin edellyttävät ydinenergialain 20 §:n mukaista käyttö lupaa, jota Fennovoima hakee ydinvoimalaitoksen yksityiskohtaisen suunnittelun ja toteutuksen pohjalta.

Hankkeen perusteluina on paikallisesti elinkeinoelämän ja työllisyyden lisääntyminen; hankkeen osakkaille energiakustannusten ennakoitavuus ja oma vakaahintainen sähköntuotanto; sekä valtiolle uusiutuvan energian lisääminen, kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen sekä energiatehokkuuden parantaminen ja sähköntuotannon riippuvuuden vähentyminen.

Ydinvoimalaitoksen painevesireaktorin toimittaja on venäläiseen Rosatom-konserniin kuuluva Rusatom Overseas CJSC. Fennovoiman laatiman arvion mukaan laitos voidaan suunnitella ja rakentaa täyttämään suomalaiset turvallisuusmääräykset. Fennovoima on ydinvoimalaitoksen tulevana luvanhaltijana ja omistajana

vastuussa ydinvoimalaitoksen ja sen ydinjätehuollon turvallisuudesta kaikissa hankkeen vaiheissa.

Joulukuussa 2013 Fennovoima sopi Rosatom –konserniin kuuluvan JSC TVELin kanssa polttoainesopimuksen ydinpolttoaineen kokonaistoimituksesta, joka käsittää polttoaineen valmistuksen ja uraanin laitoksen noin kymmenelle ensimmäiselle käyttövuodelle. Tämän jälkeen Fennovoimalla on mahdollisuus kilpailuttaa polttoainehankintansa alkuperäisen periaatepäätöksen mukaisesti. Fennovoima on valinnut ensimmäisten käyttövuosien ydinpolttoaineeksi jälleenkäsitellyn uraanin. Luonnonuraani säilyy toissijaisena polttoainevaihtoehtona.

Vuonna 2010 myönnetty periaatepäätös sisältää myös Hanhikiven niemelle rakennettavan matala- ja keskiaktiivisen jätteen loppusijoituslaitoksen. Rakentamislupapäätöstä jättäessään Fennovoiman tulee antaa selvitys täsmennetyistä suunnitelmistaan ydinjätehuollon järjestämiseksi. Kesäkuuhun 2016 mennessä Fennovoimalla on oltava joko sopimus ydinjäteyhteistyöstä nykyisten jätehuoltovelvollisten kanssa (Fennovoiman oma ensisijainen tavoite) tai ympäristövaikutusten arviointiohjelma omasta käytetyn polttoaineen loppusijoituslaitoksesta. Käytetyn polttoaineen loppusijoituksen suunnitellaan tämänhetkisen käsityksen mukaan alkavan aikaisintaan 2070-luvulla.

Tehdyn ympäristövaikutusten arviointiselostuksen mukaan hankkeesta ei aiheudu sellaisia kielteisiä ympäristövaikutuksia, ettei niitä voisi hyväksyä tai lieventää hyväksyttävälle tasolle.

Valtioneuvosto tekee ydinenergiain perusteella hakemuksesta periaatepäätöksen, jossa sen on todettava että:

- suunnitellun ydinlaitoksen sijaintikunta on puoltanut lausunnossaan laitoksen rakentamista
- esiin ei ole tullut seikkoja, jotka osoittaisivat, ettei ole riittäviä edellytyksiä rakentaa ydinlaitosta siten kuin lain 6 §:ssä edellytetään eli että ydinenergian käyttö on turvallista eikä siitä aiheudu vahinkoa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle
- kun valtioneuvosto on todennut edellä kerrottujen edellytysten täyttyvän, on sen harkittava periaatepäätöstä yhteiskunnan kokonaisedun kannalta ja otettava huomioon ydinlaitoksesta aiheutuvat hyödyt ja haitat kiinnittäen erityisesti huomiota
 - 1) ydinlaitoksen tarpeellisuuteen maan energiahuollon kannalta
 - 2) ydinlaitoksen sijaintipaikan sopivuuteen ja ydinlaitoksen ympäristövaikutuksiin sekä
 - 3) ydinpolttoaine- ja ydinjätehuollon järjestämiseen

Hakemus on nähtävillä Pyhäjoen kunnantalolla, Raahen kaupunginvirastossa sekä Siikajoen kunnanvirastossa 15.4.–16.5.2014. Ydinenergiain 13 §:n edellyttämä julkinen kuulemistilaisuus on järjestetty Pyhäjoen monitoimitalossa to 24.4.2014.

Lausunto: Raahen kaupungin, Pyhäjoen kunnan ja Siikajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että hakemus on suunniteltu selkeästi. Hanke näyttäisi täyttävän edelleen aiemmin tehdyn periaatepäätöksen edellyttämät vaatimukset. Ydinenergialain mukaista periaateratkaisua tehtäessä paikallisen ympäristöviranomaisen kannalta korostuvat ydinvoimalan sijoituspaikan sopivuus ja laitoksen ympäristövaikutukset. Sijaintipaikan sopivuutta uuden ydinvoimalaitoksen rakentamiseen on tarkasteltu perusteellisesti hankeen YVA-selvityksessä ja maankäytön suunnittelun eri vaiheissa. Monivaiheisen prosessin aikana ei ole tullut esille sellaisia seikkoja, joiden johdosta laitosta ei voitaisi sijoittaa alueelle, kunhan tehdään selvityksissä esille tulleita erinäisiä varotoimia.

On perusteltua, että uuden laitospaikkavaihtoehdon myötä YVA-selvitystä on tarkennettu vielä nykyisen laitospaikkavaihtoehdon aiheuttamilla muutoksilla. Erityisen merkittävää on, että samalla on tarkasteltu myös sijaintipaikan olosuhteita ja lähiympäristöä ja niiden vaikutusta suunnitellun laitoksen turvallisuuteen sekä turva- ja valmiusjärjestelyjen toteuttamiseen. Paikallisen ympäristöviranomaisen vastuulle tulevan lähialueen ympäristön kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että Säteilyturvakeskus tutkii tässä toisessakin periaateratkaisukäsittelyssä omalta osaltaan ydinvoimalaitoksen turvallisuusvaatimusten täyttymisen. Laitetoimittajan vaihtumisen myötä hankkeeseen on tullut uusia tarkasteltavia asioita. Uudenkin toimijan myötä hankkeen ympäristö- ja turvallisuusnäkökohdat on pidettävä edelleen tärkeällä sijalla laitosta arvioitaessa. Hankevastaavien, laitostoimittajien ja viranomaisten sekä kansalaisten kesken tulee jatkaa avointa vuoropuhelua.

Toisena merkittävänä tarkasteltavana asiakokonaisuutena paikallinen ympäristöviranomaisen näkee ydinjätehuollon. Hankkeen vaikutuksia tarkasteltaessa tärkeää on ottaa kantaa myös käytettävään ydinpolttoaineeseen. On tarpeellista, että korkea-aktiivisen polttoaineen jätehuollossa periaateratkaisua edellyttävä ympäristövaikutusten arviointiohjelma on edellytetty esitettäväksi jo tässä vaiheessa aikatauluihin. Ydinpolttoaineen jäteratkaisuissa tulee jo nyt olla näkemys asian hoitamisen ratkaisuvaihtoehdoista, vaikka asian toteuttamisella ei vielä olekaan kiire.

Viranhaltijoiden allekirjoitukset:

Raahessa 16.5.2014

Vesa Ojanperä
Ympäristösihteeri

Anu Kiviniitty
vs. Ympäristösihteeri

Jakelu: Työ- ja elinkeinoministeriö: kuuleminen@tem.fi
Raahen kaupungin ympäristölautakunta
Pyhäjoen kunnan tekninen lautakunta
Siikajoen kunnan tekninen lautakunta